

Hørings svar vedrørende ændring af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen

Tak for muligheden for at komme med bemærkninger til ændring af bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug (herefter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen), Jeres j.nr.: 1240-00584.

Overordnede betragtninger

Det er glædeligt, at det i høringsbrevet angives, at der snart forventes en ny regulering. Det er mindre positivt, at det er forventningen, at reguleringen først kommer i gødningsåret 2016/2017.

Vi er af den overbevisning, at husdyrgodkendelsessystemet igennem tiderne har været udfordret, bl.a. fordi man har troet, at ved at have masser af data, så kan man modelberegne udledninger i en detaljeringsgrad, så disse data kan anvendes i den konkrete behandling af husdyrsager, dvs. i forbindelse med anmeldelse, tilladelse og godkendelse af husdyrbrug efter husdyrgodkendelsesloven og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Det er vores vurdering, at godkendelsesmyndigheden er forpligtet til at bruge seneste videnskabelige viden. Dette følger af dele af EU-retten og det forvaltningsmæssige undersøgelsesprincip. Nationale regler, der er i strid med EU-retten skal efter gængs domstolspraksis ved EU-Domstolen fortolkes i overensstemmelse med EU-retten og hvis dette ikke er muligt, skal de nationale regler tilsidesættes¹.

Husdyrgodkendelsesloven har fastlagt, at det er kommunerne, der er den kompetente myndighed for vurdering og godkendelse af husdyrbrug. Dermed falder det uden for ministerens kompetence at fastlægge, hvad der er seneste videnskabelige viden i bindende regler. Dette synes at være tilfældet, når det eksempelvis fremgår af bekendtgørelsen, at bestemte normtal skal lægges til grund.

Vi mener derfor, at godkendelsesmyndighederne allerede nu er forpligtet til at vurdere om der i de konkrete husdyrsager er eksempelvis målinger, der kan lægges til grund. Hvis myndigheden vurderer, at målingerne udgør et nyere og bedre videngrundlag, så er myndigheden forpligtet til at lægge dette til grund i husdyrsager.

Slutteligt forventer vi, at den ny regulering er langt hurtigere indført end Miljøstyrelsen angiver.

Indledende bemærkninger

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er lang, svært tilgængelig og forekommer også at være meget indforstået. Reglerne bygger på den forudsætning, at man tror, at det er muligt, på forhånd og generelt i modsætning til i situationen og konkret, at forudsige forureningsparametrene, udarbejde en intern miljøvurdering af den mulige miljøpåvirkning, og efterfølgende opstille grænseværdier, der fx udtrykkes i form af afstandskrav, m.v.. Systematikken understøttes af normtal, der i bedste fald er et generaliseret

¹ Af nyere domme se C-142/12 om EU konform fortolkning, C-420/11 og C-142/12 om direkte virkning og C-416/10 om effektivitetsprincippet.

øjebliksbillede, og derfor ikke udtrykker seneste videnskabelige viden. Dette er problematisk dels ift. det forvaltningsretlige undersøgelsesprincip og dels ift. dele af EU-retten.

Anmeldelsesordningerne

Anmeldelsesordningerne udtrykker overordnet set en accept af, at husdyrproducenter har lov til at foretage ændringer, så længe dette ikke giver anledning til forøget forurening, væsentlige virkninger på miljøet eller tilsvarende normgivende kriterie som nu engang sprogligt anvendes i husdyrgodkendelsesloven. Ændringsbekendtgørelsen indeholder så den modifikation, at der tilsyneladende fremover kan accepteres en forøget forurening, når hensynet er dyrevelfærd. Høringsbrevet fremhæver NMK-134-00071. Så vidt ses, så begrundes klagenævnet dog ikke i afgørelsen, hvorfor eller på hvilke betingelser en forøget ammoniakfordampning kan accepteres. En mulig årsag kunne være, at klagenævnet har vurderet, at det netop i denne sag vurderes at være for indgribende og uproportionalt, hvis lovpligtige dyrevelfærdskrav udløser krav om miljøgodkendelse af husdyrbrug.

Det virker som en spændende nyskabelse, at Miljøstyrelsen lægger op til at udstede regler, der skal forstås således, at man tillader en forøget forurening, når der er tale om ændringer, der skal tilgodese dyrevelfærd. Dette savner en uddybende juridisk begrundelse. Spørgsmålet er om den nye regel også finder anvendelse ift. habitatområder og anden natur? Eller er synspunktet i virkeligheden mere vidtrækkende således, at ikke enhver forøgelse af emissioner skal betragtes som forøget forurening i lovens forstand og dermed udløser krav om tilladelse eller godkendelse?

Vi stiller os naturligvis positive over for, at landbruget får lov til lidt mere, og vi anerkender i den grad det urimelige i, at ét regelsæt stiller krav til ændringer i fx stalden, hvorefter den nødvendige ændring medfører, at husdyrbruget tvangsmæssigt skal miljøgodkendes uden landmanden ønsker det. Det er hverken forventeligt eller rimeligt.

Indtil den ny regulering er på plads, så burde der inden for det nuværende system etableres én ordning, der afløser de mange anmeldelsesordninger. Ordningen burde alene fastlægge, at myndigheden kan tillade ændringer, der ikke giver anledning til forøget forurening eller kun giver anledning til ubetydelig forøget forurening. Gængse juridiske principper om proportionalitet, berettiget forventning, m.v., finder naturligvis samtidig anvendelse, som NMK-134-00071 måske i virkeligheden er udtryk for?

Anvendelsesområdet for anmeldelsesordningerne

Anmeldelsesordningerne i bekendtgørelsen har lidt forskellige anvendelsesområder. Et væsentligt kriterie forekommer at være, at det enkelte husdyrbrug er hhv. ikke er, omfattet af tilladelse eller godkendelse efter §§ 10, § 11 hhv. § 12.

Efter vores vurdering er der imidlertid et mere grundlæggende problem, der burde tages højde for, når nu bekendtgørelsen alligevel skal justeres. Husdyrgodkendelsesloven omfatter som udgangspunkt alle husdyrbrug, der er større end 3 DE og arealer, hvor der udbringes gødning fra husdyrbrug omfattet af loven, jf. lovens § 2 og definitionerne i § 3. Af lovens § 103, stk. 3 er der imidlertid en undtagelse, hvor husdyrbrug, der har en miljøgodkendelse efter miljøbeskyttelsesloven, ikke er omfattet af husdyrgodkendelsesloven. Dermed er disse husdyrbrug heller ikke omfattet af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Konsekvensen er, at denne gruppe af husdyrbrug i den nuværende

retlige konstruktion, ikke kan gøre brug af anmeldelsesordningerne. Dette synes at være i modstrid med den administrative praksis, men i overensstemmelse med de politiske aftaler på husdyrområdet.

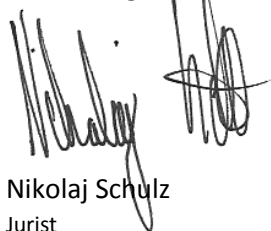
Vi opfordrer til, at der findes en løsning på problemstillingen, så husdyrbrug ikke forhindres i at bruge de nuværende anmeldelsesordninger.

Normtal og seneste videnskabelige viden

Nu fastlægger husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at myndigheden skal bruge normtal i en række situationer. Lidt afhængig af dyretype og situation skal normtal fra forskellige år lægges til grund. Det er for det første svært at forstå, hvorfor man ikke i alle situationer skal bruge de nyeste normtal. Vi ser frem til at få en redegørelse for dette.

Som vi tidligere har redegjort for, så er det vores vurdering, at i det omfang, at bekendtgørelsen fastlægger virkeligheden gennem normer modelberegninger, så er dette ikke i overensstemmelse med dele af EU-retten eller det forvaltningsmæssige undersøgelsesprincip, fordi virkeligheden forsøges fastlagt i retsfaktum. Virkeligheden skal fastlægges af rette myndighed og ud fra seneste videnskabelige viden på tidspunktet for vurderingen.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Nikolaj Schulz', is written over a white rectangular area.

Nikolaj Schulz

Jurist

Bæredygtigt Landbrug

mobil. +45 60 14 12 30

E-mail: nsc@baeredygtigtlandbrug.dk

Web: www.baeredygtigtlandbrug.dk

A large, semi-transparent watermark of the 'Bæredygtigt Landbrug' logo is centered on the page. It consists of the text 'Bæredygtigt Landbrug' in a large serif font, with a stylized circular emblem behind it.